

Naročnina mesečno
18 Lir, za inozem-
stvo 31.50 Lir - ne-
deljska izdaja ce-
loletno 34 Lir, za
inozemstvo 65 Lir.
Ček. rač. Ljubljana
10.650 za naročnino
in 10.349 za inserate.
Podružnica:
Novo mesto.

Izključna pooblaščenka za oglaševanje italijanskega in tujega
izvora: Unione Pubblicità Italiana S.A., Milano.

SCOVENE

Izaja vsak dan zjutraj razen ponedeljka in dneva po prazniku.

Uredništvo in aprava: Kopitarjeva 6, Ljubljana.
Redazione, Amministrazione: Kopitarjeva 6, Lubiana.
Telefon 4001-4005.

Concessionaria esclusiva per la pubblicità di provenienza italiana
ed estera: Unione Pubblicità Italiana S.A., Milano.

Abbonamenti: Mese
18 Lire. Estero, me-
se 31.50 Lire. Edi-
zione domenica, an-
no 34 Lire. Estero
65 Lire. C. C. P.:
Lubiana 10.650 per
gli abbonamenti,
10.349 per le in-
serzioni.
Filiale:
Novo mesto.

Bollettino No 1050

La pressione nemica contenuta in Tunisia

L'attività delle aviazioni limitata delle
sfavorevoli condizioni atmosferiche

Il Quartier Generale delle Forze Armate co-
munica:

In Tunisia la persistente pressione nemica
viene contenuta dalle forze italiane e germaniche
che effettuano ordinatamente i movimenti pre-
disposti.

Le sfavorevoli condizioni atmosferiche hanno
grandemente limitato l'attività delle opposte avia-
zioni.

Vojno poročilo št. 1050

Sovražni pritisk v Tunisu zadržan

Slabo vreme je omejevalo delovanje
letalstva

Glavni Stan italijanskih Oboroženih Sil ob-
javlja:

V Tunisu italijanske in nemške sile zadržu-
jejo vztrajni sovražni pritisk, izvajajo redne, vna-
prej določene premike.

Neugodne vremenske razmere so zelo omeje-
vale delovanje obojestranskega letalstva.

Na vzhodu nič pomembnega

Pri napadih na zahodno Nemčijo je bilo sestreljenih 8 sovražnih bombnikov
Napad na neko južno angleško mesto

Hitlerjev glavni stan, 10. aprila. Nemško
vrhovno poveljstvo objavlja:

Na vzhodnem bojišču večerajni bilo nika-
kega pomembnega vojnega delovanja.

Na tuniškem bojišču se težka obrambna
bitka proti vedno z novimi silami napadajočemu so-
vražniku nadaljuje. Številni napadi so bili od ne-
umornih braniteljev se četr odbiti. Več vdorov je bilo
zajezenih.

Na južnem bojišču se izmikalni pokreti po
načrtu nadaljujejo. Nemško-italijanske bojne sku-
pine so se vedno znova spuščale v boj in so se
šele po hudih in ogorčenih bojih umaknile pri-
stisku zelo nadmočnega sovražnika.

Letalstvo je v neumornem delovanju podpi-
ralo oddelke vojske v težkih bojih.

Potem ko so v poznih večernih urah večeraj po-
samezna sovražna letala izvedla motilne polete nad
zahodno Nemčijo, so britanski bombniki po-
noči zopet napadli zapadni del Nemčije. V več kra-
jih so bile povzročene žrtve med prebivalstvom in
škoda na poslopih. Po dosedanjih poročilih je bilo
sestreljenih najmanj 8 večmotornih bombnikov.

Pred norveško obalo je šest sovražnih tor-
pednih letal brez uspeha napadlo nemški konvoj.
Varovalne ladje so sestrelile dve napadajoči letali.

Hitra nemška letala so povzročila več-
eraj pri napadu na nizkem poletu znatno razdejane
v nekem južnoangleškem obalnem mestu.

Pariz, 10. aprila. AS. Angleško-ameriško letal-
stvo je zopet bombardiralo francosko obalo v Nor-
mandiji, zlasti mesti Abbeville in Trouille in po-
vzročilo številne žrtve.

Berlin, 9. aprila. AS. Zadnjo noč so angle-
ška letala napadla pokrajine v zahodni Nemčiji.
Večje število sovražnih letal je bilo sestreljenih.

Stockholm, 9. aprila. AS: Finski zavih ni več
zamrznjen in pomorski krogi v Helsinkih pričau-
kujejo, da bodo v kratkem sovjetske podmornice
poskušale priti v Baltsko morje, da bi nadlegovale
temkajšnje plovbo. V Helsinkih računajo, da je
število sovjetskih podmornic zmanjšano na 15,
dočim so vse sovjetske površinske ladje nesposobne
za boj. Poleti 1941 je sovjetska mornarica
zgubila v Baltskem morju 43 podmornic, 15 rušil-
cev, 8 motornih torpedov, 25 hitrih čolnov, 12
polagalec min ter 210.000 ton trgovskega bro-
dovja. Leta 1942 so nastopale v tem morju samo
podmornice, 31 podmornic je bilo potopljenih.

Druga obletnica hrvatske neodvisnosti

Čestitke Kralja in Cesarja, Vojvode D'Aosta in Duceja Poglavnika

Zagreb, 10. aprila. AS. Ustaška Hrvatska slavi
danes drugo obletnico obstanka kot neodvisna in
svobodna država. Proslave, ki so jih oblasti orga-
nizirale za to priliko, bodo večinoma le velika
ljudska zborovanja, na katerih bodo uradni go-
vorniki podali pregled glavnih dogodkov, ki so se
odigrali ti dve leti.

Ob tej priliki je dal Poglavinik zastopniku
agencije Stefani nekaj izjav za italijanski tisk in
poudaril zlasti to:

Trenutno je Hrvatska z vsemi silami vprežena
v boj proti boljševikom in tako daje svoj delež
k skupni zmagi ob strani velikih zaveznikov. Boj
proti sovražnim elementom, žalostni dediščini pre-
teklosti, katero London in Moskva izrabljata za
svoje namene, se nadaljuje z uspehom zaradi so-
delovanja z italijanskimi vojaškimi silami, kate-
rim se je prav te dni posrečilo uničiti komunistič-
ne tolpe v južnih delih Hrvatske.

Glede odnosov s Hrvatsko je Poglavinik do-
besedno izjavil:

Odnosaji z Italijo, ki je nudila vso podporo
pri ustanavljanju Neodvisne Hrvatske Države, ter
vezi tesnega sodelovanja na političnem in voja-
škem področju, potrjene z rimsko pogodbo 1. 1941,
se bodo vedno bolj ojačevale, kajti to ni le v
skladu z željami hrvatskega naroda, temveč v nje-
govo korist.

Nato je Poglavinik omenil nekaj najnujnejših
vprašanj iz notranje politike in rekel:

»Trdno smo odločeni z vsemi sredstvi pomiriti

Padli za domovino v mesecu marcu

Rim, 10. aprila. AS. Italijansko vrhovno povelj-
stvo objavlja: Izgube v mesecu marcu ter izgube, ki
niso omenjene v prejšnjih seznamih, in za katere
so do 31. marca dosepele določene listine in osebni
popisi, znašajo:

V vojski in milici:

Severna Afrika: padlih 512, ranjenih 548, pogre-
šenih 2080;

Rusija: padlih 375 (še ne objavljena imena
preteklega meseca, ki pa so že zajeta v številu
3125, navedenem v 16. seznamu);

Balkan in druga zasedena ozemlja: padlih 490,
ranjenih 1109, pogrešenih 1892;

domače ozemlje: padlih 101, ranjenih 78.

V mornarici: padlih 158, ranjenih 197, pogre-
šenih 547.

Letalstvo: padlih 60, ranjenih 71, pogreša-
nih 90.

Trgovska mornarica: padlih 53, ranjenih 42.

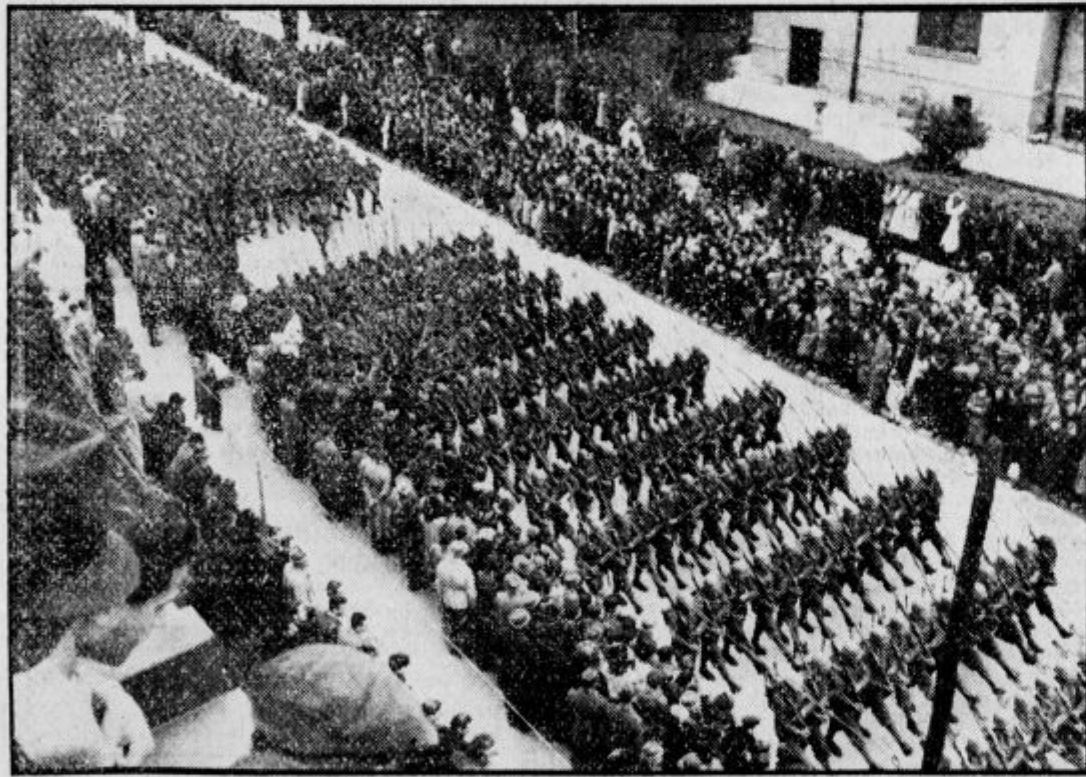
Seznami padlih so objavljeni v posebnem dodatku
današnje izredne izdaje lista »Oborožene sile«.

Dve leti prihoda Vojske v Ljubljano

Ljubljana, 10. aprila.

Jutri bosta minili dve leti, odkar so pri-
korakale v Ljubljano prve junaške in zma-
ge polne italijanske čete. Brez dvoma po-
meni ta dan velik in neizbrisen mejnik v
zgodovini slovenskega naroda. Ko so se raz-
mere zdele naravnost obupne, je prišla ita-
lijanska vojska, ki je s svojim takojšnjim
posegom v te dogodke nenadoma naredila
zmedo konec in nemudoma ustvarila jasnost.

dovinski dan pomembno, je prav vojaški po-
seg v dogodke. Po prihodu Vojske pa so se
oči odprle in ljudstvo je z velikim zaletom
šlo na pot pozitivnega udejstvovanja v varni
in zanesljivi senci italijanskega orožja. Vse
to je trajalo do onega dogodka, ko je bolj-
ševiška Rusija stopila v vojno z edinim ci-
ljem, da zboljševizira Evropo. Tedaj so pla-
čanci Moskve tudi pri nas po navodilih
Kremlja začeli z uporom in revolucijo ter

Slavnostni mimohod italijanske vojske po prihodu v Ljubljano.

Razpoloženje ljudstva pred 11. apr. 1941
je bilo namreč negativno. Povsod sta vla-
dala zmeda, razburjenost, strah pred vojni-
mi grozotami, negotovost pred neznano bo-
dočnostjo, itd. Dežela je bila ohromela in
razgnetena ter zato v stanju, da bi kaj hitro
postala žrtev nereda in anarhije. Toda bli-
skovitost so prišli oddelki Oboroženih Sil ter
naredili konec nejasnosti.

Brž ko so prišle italijanske čete v Ljub-
ljano in v njeno pokrajino, je zavladal po-
vsod red in mir. Položaj se je pojasnil. Pre-
bivalstvo je takoj lojalno pristalo na pokor-
ščino oblastem ter odkritosrečno sodelovalo
pri upostavljanju normalnih razmer. Zdelo
se je, da je zavel čez Ljubljansko pokrajino
osvežujoči dih pomladi ne samo v dobesed-
nem pomenu, temveč tudi preneseno za
splošne razmere.

Kmalu po prihodu zmagovitih čet se je
začelo neutrudno delo političnih ustanov in
oblasti, tako na socialnem, kakor na gospo-
darskem, kulturnem, karitativnem področju
ter splošno povsod tam, kjer je bilo treba
ljudstvu odpomoči. Toda kar je za ta zgo-

s hujskanjem proti oblastem. Mirno sožitje
in sreča v pokrajini sta bila prekucnom
trn v peti. Posluževati so se začeli vseh ne-
moralnih in zločinskih sredstev, da so to so-
žitje motili ter netili v nekaterih sovražstvo,
nerazpoloženje in upornost. Sledili so dobro
znani dogodki, ki so privedli do silovite re-
akcije. Toda kljub vsemu plačanemu in zlo-
činskemu prizadevanju tujih agentov ter
domačih izrodov je ljudstvo vendarle skoz
in skoz ostalo lojalno do vlade in njenih
predstavnikov v pokrajini. In ko je priki-
pelo komunistično rovarjenje in revolucio-
niranje do viška, se je ta lojalnost spreme-
nila v oboroženo soudeležbo pri zatiranju
zločinov ter tako najlepše izpričalo voljo
po redu in miru.

Vse to delo pa se je moglo vseliti samo
zato, ker so ga moglo zagotoviti in jamčiti
zanj junaške vojaške posadke. Tem se je
tudi zahvaliti, da se je moglo politično in
upravno delo nemoteno nadaljevati kljub
vsemu uporništvu in revolucionarnemu de-
lovanju boljševikov, da je torej prebivalstvo
moglo biti oskrbovano, njih imetje in pre-
moženje zaščiteno. Ko je tako Oborožena

Podtajnik stranke obiskal južno Italijo

Cantanzaro, 10. aprila. AS. Na zapoved tajnika
stranke Viduconija je podtajnik stranke Carlo
Scorza obiskal zvezo bojevniškega fašija in orga-
nizacije v pokrajini Catanizaro in se posebej za-
nimal za kraje, ki so bili pri sovražnikovem bom-
bardiranju prizadeti, ter za družine padlih in za
ranjence. V spremstvu zveznega tajnika je Scorza
v Vico Valentia položil venec na grob ministra
Razza. Ko je izkazal čast svetišču padlih fašistov
v Likorekem domu, je imel zborovanje v navzoč-
nosti prefekta, pokrajinskih hierarhov in voditeljev

bojevniških, sindikalnih in drugih organizacij. Po
kratkih besedah zveznega tajnika je Scorza sporočil
navodila tajnika stranke navzočim, ki so naročilo
sprejeli z živahnim vzklikanjem Duceja. Potem je
obiskal GIL-ovo vzgajališče, delovna središča zvez-
nega poveljstva, zvezo ranjencev in invalidov, fa-
šistično zvezo in zvezo bojevnega fašija, nakar je
odšel v kraje, ki so bili prizadeti ob divjaških na-
padih letalstva. Obiskal je družine oškodovancev
in jim v Ducejevemu imenu razdelil podpore, ka-
tere je dal tajnik stranke.

Nova angleška stranka

S socialnimi ukrepi naj bi preprečila revolucijo, toda v socialnem pogledu
vodita evropske države že Italija in Nemčija

Berlin, 10. aprila. AS. Iz Londona poročajo,
da je bila tam ustanovljena nova stranka z ime-
nom »Stranka za dobrobit skupnosti«. Njen vodi-
telj je neki baron, ki ima moderne ideje in mno-
go milijonov. Namen stranke naj bi bil pravična
razdelitev dobrin in pozitivna ter konstruktivna
soc. pravičnost. Ta program naj se ne izvede na
revolucionarnih osnovah, marveč z intervencijo
osrednje oblasti, ki naj podprži glavne kopen-
ske pomorske in letalske prometne zveze, rud-
nike, težko industrijo, zavarovalništvo in glavne
bančne zavode. Zanimivo je, da obračajo poročil-
u o ustanovitvi te stranke veliko pozornost kon-
servativni listi, torej listi najbolj nazadnjaških
bogatašev. Zanimivo je tudi, da so isti organi pred
mesecem kazali prvo veliko zanimanje za zloglas-
ni Beveridgejev načrt in so prepustili liberalcem,
da so ga dobrohotno kritizirali. Zanimivo je tudi
nadalje, da je celo sovjetski poslanik Majski sma-
tral za potrebno izjaviti zastopnikom tiska, da so
se v Angliji začeli zavedati nove stvarnosti in da
izvajajo tudi posledice iz tega. Nova stvarnost pa
je očividno tista, kakor jo je označil Stalin v ne-
kem razgovoru z ameriškim časnikarjem rekoč:
»Komunistična revolucija bo imela velik odmev
po vsem svetu, zlasti v kapitalističnih državah,

kakor je imela francoska revolucija globok odmev
v absolutistični Evropi.« V izogib velikim nevar-
nim pretresom je treba nekaj storiti. Časnikar pa
pripominja, da je treba priznati, da se nahajata
v socialnem pogledu na čelu evropskih držav Ita-
lija in Nemčija.

Velika amnestija na Hrvatskem

Zagreb, 10. aprila. AS. Za drugo obletnico
ustanovitve Neodvisne Hrvatske Države izdal
Poglavinik velik ukaz o amnestiji. Amnestije pa
ne uživajo politični begunci in kršitelji zakona o
disciplini v prehrani. Drugi Poglavinikov ukaz
pa podeljuje amnestijo za nekatere delikte po vo-
jaškem zakonu. Poglavinik je ustanovil tudi že-
lezno in zlato kolajno za ranjence v nacionalnih
bojih.

Delno Knoxovo priznanje

Buenos Aires, 10. aprila. AS. Kako hrupen je
bil uspeh japonskih letalcev ob Floridskih otokih,
nam izpričuje dejstvo, da je moralo severnoameri-
ško mornariško ministrstvo priznati svoj poraz. To-
da po svojem običajnem načinu, priznavanja izgub
v obrokih, ameriško pomorsko ministrstvo izjavlja,
da so bile izgubljene »zavezniške« ladje: en ruši-
lec, ena petrolejska ladja, ena korveta in neka
manjša petrolejska ladja. Kadar po mnenju pol-
kovnika Knoxa te izgube »ne bodo imele več po-
mena za »sovražnika«, bodo priznane v celoti, samo
na način, ki ne bo vzmiral severnoameriškega
ljudstva.

Von Papen obiskal Menemdzogla

Ankara, 10. aprila. AS. Turški zunanji mini-
ster Menemdzogli je sprejel nemškega veleposla-
nika Von Papena. Na ukaz turške vlade je bil
ukinjen turški dnevnik »Jeni Sabah«. Nemško-
turška gospodarska pogajanja se nadaljujejo. Pri-
čakuje se, da bo prihodnji teden že podpisana
trgovska pogodba med obema državama.

Proslava hrvatskega državnega praznika v Ljubljani

Danes je bila v Ljubljani slovesno proslavljena druga obletnica obstoja hrvatske države. V ta namen je bila prirejena v stolnici slovesna cerkvena služba božja, po službi božji pa je bil na hrvatskem konzulatu svečan sprejem gostov in vpisovanje čestitk v častno knjigo.

Ob desetih dopoldne se je začela v stolnici slovesna pontifikalna sveta maša, ki jo je z veliko asistenco opravil mil. g. stolni dekan dr. Fran Kimovec. Slovesne cerkvene opravila so se udeležili konzul Neodvisne Hrvatske Države g. prof. Salih Baljić, Visoki komisar za Ljubljansko pokrajino Eksk. Emilio Grazioli, Poveljnik Armadnega zbora general Eksk. Gastone Gambara, Zvezni Tajnik Orlando Orlandini, številni zastopniki italijanske vojske in fašistov, v kuru je službi božji prisostvoval prevzvišeni knezoškof dr. Gregorij Rožman, generalni konzul Nemčije g. Rudolf Müller, župan mesta Ljubljane general Leon Rupnik, poveljnik divizije general Vittorio Ruggero, kvestor Ravelli, podžupan dr. Tranchida, zastopstvo nemške vojske in narodno socialistične stranke, zastopniki italijanskih upravnih oblasti, predsednik Akademije znanosti in umetnosti prof. dr. Milan Vidmar, mnogo zastopnikov gospodarskega in kulturnega življenja. Službo božjo se je udeležilo tudi mnogo članov hrvatske kolonije v Ljubljani in mnogo občinstva, ki je napolnilo katedralo.

Po slovesni službi božji, med katero je dovršeno prepeval stolni cerkveni zbor, je bil slavnostni »Te Deum«.

Slovesen sprejem v prostorih hrvatskega konzulata

Po končanem cerkvenem opravilu je bil prirejen v prostorih hrvatskega konzulata sprejem odličnikov, ki so prišli hrvatskemu konzulu sporočiti svoje čestitke za hrvatski državni praznik. V prostorih konzulata, ki je bil okrašen s hrvatskimi narodnimi trobojnicami, z italijanskimi in nemškimi zastavami, s slikami Poglavnika, Duceja in Führerja, je bila razpostavljena vpisna knjiga za vpisovanje čestitk častnih gostov. Svoje čestitke so g. konzulu prof. Salihu Baljiću izrazili Visoki komisar za Ljubljansko pokrajino Eksk. Emilio Grazioli, Poveljnik XI. Armadnega Zbora general Eksk. Gastone Gambara, Zvezni Tajnik g. Orlando Orlandini, zastopniki italijanske vojske in bojvniških fašistov, prevzvišeni knezoškof g. dr. Gregorij Rožman, generalni konzul Nemčije g. Rudolf Müller, zastopstvo nemške vojske in narodnosocialistične stranke, župan mesta Ljubljane general Leon Rupnik, poveljnik divizije general Vittorio Ruggero, zastopniki italijanske znanosti, predsednik slovenske Akademije znanosti in umetnosti g. dr. Milan Vidmar, rektor vseučilišča g. dr. Milko Kos in zastopniki hrvatske kolonije v Ljubljani.

Govor konzula g. prof. Saliba Baljića

Zbrane odlične goste, ki so napolnili slavnostno dvorano, je pozdravil konzul prof. Salih Ba-

lić s posebnim govorom, v katerem je poudaril izreden pomen današnjega slavnostnega dne. Poudaril je, da je Poglavinik s podporo dveh velikih moč, velikega Duceja in velikega Führerja, ki sta branila in uveljavila novega reda v Evropi ter s podporo Italijanskega in nemškega naroda obnovil Neodvisno Državo Hrvatsko. Kratko je ožrtal zgodovinski potek boja za obnovu hrvatske neodvisnosti po letu 1918 in je zlasti omenil, da je bil Duce tisti, ki je prvi spoznal napačno temelje, na katerih je slonela stavba versajškega mira. Deset let pozneje se je iz nemškega ljudstva dvignil veliki Führer Adolf Hitler, ki je ustvaril narodnosocialistično gibanje. Fašistično in narodnosocialistično gibanje sta osvetljevali pot, po kateri je korakal Poglavinik hrvatskega naroda v svojem boju za osvoboditev hrvatske domovine.

Ko je bila januarja 1929 v Jugoslaviji uvedena velikosrbska diktatura, je Poglavinik započel ustaško gibanje in odšel v Italijo, kjer je hrvatski narod že popeljal črpal svoje sile za kulturno in narodno obnovo hrvatskega. Jugoslavija je kmalu zašla v intrige in po naročilih iz Moskve in Londona krenila v boj proti silam osi. Toda sile bivše Jugoslavije so bile kmalu poražene in tedaj je hrvatski narod doživel dan zgodovinskega pomena, dne 10. aprila je bila oklicana neodvisnost hrvatske države. Hrvatska država se je nato priključila boju za boljšo bodočnost Evrope in stopila s svojo ustaško revolucijo ob stran Italijanov in Nemcev. Tudi Hrvatska je odločena, da ne klone boljševiškim nasilju. Hrvatska država ostane ob strani svojih velikih zaveznikov do zmage pod vodstvom svojega Poglavnika. S tem prepričanjem in s to vero stopa hrvatska država v tretje leto svojega državnega življenja.

Ob koncu je konzul prof. Salih Baljić napil hrvatski državi v tej zavezniški in prijateljski državi in sicer na zdravje in srečo Poglavnika, Neodvisne Hrvatske Države z vzklikom: »Za dom spremni!« Z vzklikom »Živeli!« je napil Nj. Vel. Kralju in Cesarju Viktorju Emanuelu III. Z vzklikom: »Eia, Eia, Eia!« je napil Duceju Benitu Mussoliniju, z vzklikom »Heil!« Führerju Adolfu Hitlerju in z vzklikom »Eia!« in »heil!« zmagovitim italijanskim in nemškim vojskam.

Besede Eksk. Graziolija

Nato je spregovoril Visoki komisar Eksk. Emilio Grazioli ter je v imenu navzočih oblasti naslovil na konzula prof. Baljića najtoplejšje želje za Poglavnika in Neodvisno Hrvatsko Državo, ki ima v tesni zvezi s fašistično Italijo in nacistično Nemčijo jamstvo za svojo bodočnost po skupni zmagi za evropsko civilizacijo. Zatem je posvetil najvrednejšo misel Velikanstvu Kralju in Cesarju, kraljevskemu Visočanstvu vojvodi D'Aoustu, designiranemu hrvatskemu kralju, Duceju in Führerju, poudarjajoč hrabrost osnih in zavezniških oboroženih sil.

Besedam prof. Saliba Baljića in Eksk. Graziolija je sledilo živahno odobravanje vseh navzočih.

Sovjetske zimske izgube: 163 divizij

Stockholm, 10. aprila. AS. V dolgem dopisu iz Carigrada popljuje neki švedski častnikar sovjetske izgube med zimsko ofenzivo. Carigradski vojaški krogi cenijo, opirajoč se na številke nemškega vrhovnega poveljstva o izgubah sovjetske vojske od 10. novembra 1942 do 24. marca 1943, znašajočih 1.750.000 mož, da je bilo oneposobljenih za vojskovanje na bojišču pri Orlu 41 pehotnih divizij, 11 topniških divizij in 18 tankovskih divizij. V bojih med Doncom in Dnjepru pa je bilo uničenih 28 pehotnih divizij, 10 topniških divizij, 5 konjeničnih divizij ter 12 motoriziranih in 30 oklepniških divizij. Skupno je boljševiška armada zgubila 163 divizij.

Objavo o uničenju teh številkami in imeni podrobno označenih divizij je sovjetsko vrhovno poveljstvo formalno zanikalo, češ da Nemci nikdar ne bi mogli ponovno zavzeti Harkova in Bjelgoroda, če bi rešila armada imela toliko divizij. So-

vjeteko poveljstvo pa ni zanikalo števila za vojskovanje oneposobljenih divizij.

Turški vojaški krogi pravijo, da so bile nekatere divizije znatno zmanjšane, tako da so imele nekatere le 1500 mož, njihove čete pa so štejele 80 mož. Da bi sovjetsko poveljstvo proti koncu zimske ofenzive zamašilo strahotne vrzeli, je moralo poslati na bojišče še neizvežbane rezerve, ki so bile prežete le s fanatizmom in so se vrgle v boj, ne da bi dosegle kake uspehe, pač pa so povzročile, da je sovražnik potrošil mnogo streliva.

V Carigradu smatrajo, da številke nemškega vrhovnega poveljstva odgovarjajo resnici, ker so Sovjeti ekoci celih pet mesecev pošiljali v klavnic neizmerne množice ljudi in gradiva, brez ozira na izgube. Zdaj se sovjetska zimska ofenziva izžepuje, bliža se toplejša doba in poplavlja ceote ter prinaša prednost osnim armadam. Z velikim zanimanjem se pričakuje nemška ofenziva na vzhodnem bojišču.

Nove japonske zmage

Tokio, 10. aprila. AS. Oddelki japonske armade, ki so na indijsko-birmanski meji popolnoma obkolili 6. indijsko-angleško brigado, so sovražnika ob obali bengalskega zaliva po stalnih napadih uničili ter ujeli poveljnika ter brigade. Iz japonskega vira se je tudi vedelo, da so velike skupine japonskih bombnikov v spremstvu lovecev včeraj napadle letališče pri Čitangonu ter uničile ali zažgale na letališču 9 sovražnih letal. Vsa japonska letala so se nepoškodovano vrnila. Japonsko letalstvo je napadlo tudi različne kraje v južnovzhodnem delu kitajske province Anhvej ter severovzhodnem delu province Kiangsi, kjer je imela čunghinška vlada važne strateške postojanke.

Švedski častnikarji obiskali nemške utrdbe

Stockholm, 10. aprila. AS. Švedski častnikarji so povabilo nemških vojaških oblasti te dni obiskali nemške utrdbe po zasedenem ozemlju na zahodu. Začeli so na skrajnem koncu Norveške ter šli vse do Biskajskega zaliva. Častnikarji poudarjajo, kako močne so te utrdbe, ki bodo dejansko onemogočile kak zavezniški vdor. Nemci so oskrbeli prav za vse, piše zastopnik lista »Allehand«. Ze zgolj poskus bi zaveznike veljal ogromnih izgub, ne da bi jim rodil kaj sadu. Nazadnje ti vojni dopisniki poudarjajo veličasten duh, ki preveva nemške čete, ki so postavljene za stražo ob tem obrambnem okopu.

Roosevelt zahteva 25 milijard dolarjev za mornarico

Buenos Aires, 10. aprila. AS. Iz Washingtona se je izvedelo, da je Roosevelt zahteval od kongresa 25 milijard dolarjev za ameriško mornarico za leto 1944. Če bo ta zahteva sprejeta, bodo Združene države izdale doselej največjo vsoto za svojo mornarico.

»Economist« opozarja Sovjete

Stockholm, 10. aprila. AS. List »Economist« je moral priznati, da je imel po vsej evropski celini velikanski odmev govor nemškega propagandnega ministra dr. Göttelea o uničenju Evrope, če bi Sovjetska Rusija zmagala v tej vojni. Na list je naredilo velikanski vtis rodoljubno in protikomunistično gibanje v baltskih državah, katere so najbližje Sovjetski Rusiji in so se prve zavedle gro-

zeče nevarnosti. List nadaljuje: »Kar se dogaja v baltskih državah, se lahko zgodi in se že dogaja na Poljskem, ker Poljaki vedo, da bi sovjetska zmaga pomenila veliko okrnjenje njihovega ozemlja. Poljaki, ki niso hoteli Nemčiji odstopiti kordorja in Gdanskega, bi morali v primeru sovjetske zmage Rusom žrtvovati več kot polovico svojega ozemlja.« »Economist« se boji posledice sedanjega napetosti med Poljaki in Sovjeti ter poredno kritizira nepopolnost in pohlepnost kremeljskega imperializma. Ta članek je verjetno opozorilo Sovjetom, naj bodo skromnejši.

Angleži pritiskajo na Švedsko

Stockholm, 10. aprila. AS. Častni govor švedskega obrambnega ministra Skoelda ni bil ugodno sprejet v Londonu, ker so mislili, da je švedski med zrel ter ga lahko poberejo. Odločna Skoeldova izjava, da »Švedska tudi po vojni ne mara skleniti nikakih zvez proti svoji volji in da odklanja vsa načela, nasprotna svojemu mišljenju, je razburila urednika londonskega lista »News Chronicle«, ki piše: »Vsak nevtralni minister, ki se tako izraža, naj se zaveda, da so se združeni narodi nadčloveško žrtvovali v borbi proti narodom osi in da imajo zato glavno odgovornost za organizacijo novega sveta. Prvenstvo bodo imele tiste države, ki so bile napadene in ne one, ki so ostale izven konflikta.« Po njegovem mnenju se bo morala Švedska ukloniti sklepom štirih sil.

Berlin, 10. aprila. AS. Poveljnik nemških čet na Norveškem general Falkenhorst je izdal četam dnevno povelje, v katerem pravi, da Nemčija v tej vojni ne bo kapitulirala. Borila se bo do zadnjega, svesta si, da bo iz največje preizkušnje, ki ji je bila vtiljena, izšla zmagovita. Evropska celina je danes strahotna trdnjava, ki je nihče ne more zavojevati. Norveška je mogočen prednji branik te trdnjave, branik proti smrtnemu sovražniku, proti boljševizmu in proti njegovim anglosaškim zaveznikom.

Ob včerajšnji tretji obletnici vojne z Norveško je tudi angleški tisk ponovil svojo staro pesem, toda tokrat je hotel ribariti v kalnem. Tako so tendenciozno pisali in komentirali poročila, češ

Vis. komisar zastopstvu v Ljubljani živečih Albancev

Ob priliki četrte obletnice zveze Albanije s Kraljevino Italijo je Visoki komisar v vladni palači sprejel zastopstvo v Ljubljani prebivajočih Albancev, ki so ga prosili, naj bo tolmač njihovih žustev globoke vdanosti pri Velikanstvu Kralju in Cesarju in Duceju. V odgovoru je Visoki komisar izrazil svoje trdno prepričanje, da bo Albanija, zedinjena s Fašističnim imperijem pod slavno Savojsko dinastijo, imela zagotovljeno svojo bodočnost.

GILL-ova prireditev »Il Gatto di Marcolfo« v opernem gledališču

V nedeljo, 11. aprila, ob 10 dopoldne bo Zvezno poveljstvo z umetniškim zborom GILLA priredilo opereto Maestra Capria »Il Gatto di Marcolfo«. Predstavo bo vodil g. Simonetti s celotnim orkestrom opernega gledališča.

Konzul prof. Salih Baljić:

Etična načela ustaškega pokreta in NDH

Ob drugi obletnici državne samostojnosti

(Konec.)

Le takšna narodna enotnost je lastnik vseh tvornih duhovnih dobrin hrvatskega naroda, z njimi razpolagati in se z njimi okoriščati. Z ustaško kretanjjo so bili izbrisani demokratični in kapitalistični sistemi kartelov in favoriziranje izkoriščevanja naravnih bogastev hrvatske zemlje in domovine. To, kar je nosilo s seboj korupcijo duha, rušilo rodbino, ubijalo plod, pomnoževalo proletarijat, odtujevalo in raznarodovalo na tisoče hrvatskih sinov, podpiralo močno plutokracijo in brezdušni materialistični kapitalizem, podpiralo brezboštvo, širilo mračne ideologije in lažno demokracijo — so ustaška načela zamenjala z novo etiko: dela in lastništva, dolžnosti in odgovornosti, moralnega življenja rodbine in ozke povezanosti vseh njenih članov z narodno skupnostjo. »Delo je temelj vsake vrednote, a temelj vsake pravice je dolžnost. Po delu se meri stopnja vrednosti vsakega poedince.« A tudi temu mora biti predpostavljena korist celokupnega narodnega blagostanja. Vse panoge gospodarskega življenja morajo biti »samo častno delo in vir dostojnega življenja delavcev, a ne kopičenje narodnega premoženja v rokah kapitalistov.« »Kdor v hrvatski državi, v naši zemlji, ne bo delal za domovino, za državo, kdor ne bo socialno delal za hrvatski narod, ta ne bo mogel za sebe zahtevati nikakršnih pravic,« pravi Poglavinik 23. marca 1942. Ustaški Poglavinik torej zahteva, da mora biti vsak Hrvat vzor marljivosti, da mora delati kakor mravlja, biti zbran in razsoden ter zato tudi velikodušen, pošten in moralen. Sam pravi: »nimem prišel vladati, temveč delati.«

Rodbina je celica narodne skupnosti. V rednem rodbinskem življenju in pravilno versko vzgojenem naraščanju leži gospodarska moč hiše združene in vsega naroda, leži preizkušena vojaška krepost poedince in obrambna moč hrvatskega naroda.

Poglavinikove odredbe o prepovedi in smrtni kazni zaradi nasilne odstranitve telesnega ploda so vsakakor jedro moralnih, nacionalnih in političnih vrlin ustaškega pokreta. To zlo, ki je ostalo kot nevarna dediščina po vseh mogočih sistemih, preizkušenih na hrvatskem narodnem telesu, da mu oslabi življenjsko moč in zmanjša narodno silo ter končno izkorenini debla tisočletnega hrvatskega gozda, je sedaj odstranjena na splošno zadovoljstvo vseh Hrvatov ter na srečo in korist hrvatskega naroda.

Narodna prosveta, ki je bila prej nedovoljna ter je nosila protinarodno in nehrvatsko obeležje, je po ustaških načelih poleg svobode najvažnejše etično načelo v obnovljenem narodnem in državnem življenju hrvatskega naroda. Prosveta mora biti obča last vsega naroda, ki naj počiva na njegovi nadarjenosti in sposobnosti ter mora na vseh poljih znanosti in umetnosti nositi samo hrvatski značaj.

Enakost vseh državljanov, brez razlike veroizpovedi, pred zakonom in v zasedanju javnih služb v Nezavisni Državi Hrvatski najbolj dokazuje organizacija Hrvatske pravoslavne cerkve, katera demantira vse podvige »jugoslovansko-srbskega« Londona, da ne naglasimo posebej gradnjo velike Poglavinikove mošeje v Zagrebu za hrvatske muslimane, ki so na oltar domovine položili največ žrtve v borbi s komunistično-četniškimi bandami. Poglavinikova Hrvatska pozna samo državljane, a ne gleda na njihovo nacionalno ime, a še manj na versko pripadnost, ker v moderni Hrvatski v sklopu nove Evrope ne bo prostora za srbijansko-balkansko politiko. S ponosom lahko naglasim, da je na tisoče otrok ne samo rimokatoliške ali muslimanske, temveč tudi pravoslavne, katerih starši so padli kot žrtve odmetnikov, našlo državno zaščito, pa tudi skrb in zaščito hrvatskega metropolita dr. A. Stepinca. To je hrvatska etika — etika Poglavinikove države.

Kot garancija za napredek zemlje in blagostanje naroda izvaja Poglavinik obnovo države in narodnega gospodarstva. »Plug in brana Hrvatu so hrana, a ustaša njegova obramba«, pravi Poglavinik. Zaradi tega je takoj prišel z izsuševalnimi deli močvirnih krajev, da jih napravi rodovitne, da ne bo več govora o pasivnih krajih, kakor jih je puškal prej sovražnik ter jih celo namerno zanemarjal. Kakor veliki Duce v Italiji ustvarja Poglavinik v novi

Visoki komisar izroči pozdrave poveljstvu Oboroženih sil

Ljubljana, 11. aprila 1943-XXI.

Ob današnji drugi obletnici prihoda četrte zmagoslavne italijanske vojske v Ljubljano, se bo Visoki komisar poklonil padlim junakom s tem, da bo položil latorjev venec na vojaškem pokopališču. Nato se bo podal na poveljstvo armadnega zbora ter izročil svoj pozdrav poveljniku in oboroženim silam.

Ekscelecna Grazioli je sporočil svoje pozdrave tudi Poveljstvu Oboroženih Sil »Slovenija—Dalmacija« in poveljniku divizije Isonzo.

Izobesite zastave!

Ljubljana, 10. aprila.

Danes, 11. aprila, bodo v spomin na prihod italijanskih čet v Ljubljano vse zgradbe in javni uradi okrašeni z zastavami.

Nova določila o zatemnitvi

Cl. 1.: Od sobote, 10. aprila 1943-XXI zvečer veljajo do nadaljnih odredb določila za zatemnitev od 21 do 6.

Cl. 2.: Druge odredbe v odloku z dne 6. junija 1941-XIX, št. 42 ostanejo še nadalje v veljavi.

Hrvatski kulturna tla, da zagotovi prebivalstvu kruha, a delovnim rokam posla, organizira vse veje gospodarskega življenja, ustvarja nacionalne sindikate in korporacije ter tako poživlja vse narodne sile za splošni blagor zemlje. Zida delavske domove, otroška zavetišča in domove, urejuje socialno varnost vojnih invalidov, vojnih vdov in drugih žrtve vojne. Ustvarja petletni načrt za obnovo države, po katerem bo vidna vsa blagodat svobodne domovine in Poglavinikovega dela za njo.

Cepprav se Hrvatska razvija v vojnem času, v katerem se bore hrvatske legije ramo ob ramo s svojimi velikimi zavezniki Italijo in Nemčijo za novi red v Evropi in na svetu, ima še težave z ostanki velikosrbske šovinistične mafije, ki uživa vso podporo Moskve in Londona. Velikansko število žrtve četniško-komunističnih band, požgane vasi in oropana mesta, porušeni mostovi in uničena podjetja ne morejo zlomiti narodnega duha, ki je močan, kakor je bila močna Italija, ko so ji bile pod zaščito pokojnega demokratskega foruma Društva narodov vsiljene zloglasne sankcije, da se uniči njena vitalna sila in onemogoči poslanstvo, ki ji ga je usoda namenila. Hrvat je neustrašen vojak, malo zahteva, a mnogo prenaša ter s tem ustvarja čudeže. Z njim se ne morejo primerjati plačanci ter anglo-ameriški vojaki, potrebni velikega komforta. Hrvatski vojak se bori na strani močne Italije in italijanskega naroda s prepornim srcem ter jasnim čelom, bori se na strani Nemčije in njenega discipliniranega in treznega naroda, bori se skupno z vsemi evropskimi narodi, ki vežejo svojo usodo s silami Osi in ki bodo rešili ter obnovili Evropo. Kajti: »brani čast in svobodo Hrvatske je najvišja dolžnost vsakega Hrvata,« pravi Poglavinik.

Ves socialni in gospodarski ustroj, vsa moč uprave in sila narodne obrambe nosijo v sebi etiko ustaštva. Iz nje bodo tudi v boljši bodočnosti izvirala vsa stremjenja narodnega življenja. Na teh načelih se bodo vzgajali najmlajši Hrvati. »Hrvatje so bili že poprej, a ni bilo ustašev, a ker ni bilo ustašev, ni bilo hrvatske države. Če v bodočnosti ne bi bilo ustašev, ne bi bilo niti hrvatske države« (Poglavinik).

Načela ustaškega pokreta vsebujejo etično zavest hrvatskega naroda o njegovi samobitnosti, o njegovi samostojnosti in njegovi tisočletni državotvornosti. V tem leži moč Poglavinikove ustaške Hrvatske. To zagotavlja napredek države, njeno svobodo ter samostojno sodelovanje pri izgraditvi nove Evrope s fašistično Italijo in nacionalsocialistično Nemčijo.

Državni kreditni zavod v Zagrebu. Pri bilančni vsoti 1.7 milijarde kun je znašal lani čisti dobiček 10.8 milij. kun.

KINO MATICA

Dnevno ob 15.30 in v nedeljo ob 10.30 film o nesmrtnem osvajaču ženskih src

»Don Juan«

Adriano Rimoldi, Elena Zaresel, P. Stoppa.

Dnevno ob 17.30 in 19.30 ter v nedeljo ob 15.30, 17.30, 19.30 in 19.30 večerav in najodbojnejši film ljubavno-kriminalne vsebine

»Zadeva Styx«

Napeti prizori, ples... V glavnih vlogah: Viktor de Kowa, Laura Solari, Margit Symo

KINO UNION

Pretrseljiva zgodba, ki je ne boste pozabili

»Žrtev velike ljubezni«

V gl. vlogah: Assia Noris in Piero Lulli...

PREDSTAVE:

ob delavnikih: 15.30, 17.30, 19.30; ob nedeljah in praznikih: 10.30, 15.30, 17.30, 19.30

KINO SLOGA

Film naše mladine, poln mladostnega duha!

»Srečni dnevi«

Z najboljšimi igralci: Lilla Silvi, Amedeo Nazzari, Leonardo Cortese, Paolo Stoppa, Vera Carmi, Valentina Cortese.

Vsak dan štiri predstave: ob 14., 15.30, 17.40 in ob 19.30. — V nedeljo še ob 10.30.

KINO KODELJEVO

Pretrseljiva zgodba o dekletu, ki je iskalo srečo, a je našlo smrt.

»Beatrice Cenci«

Carola Höhn, Sandro Ruffino, Osvlado Valenti

Odlična komedija iz družinskega življenja.

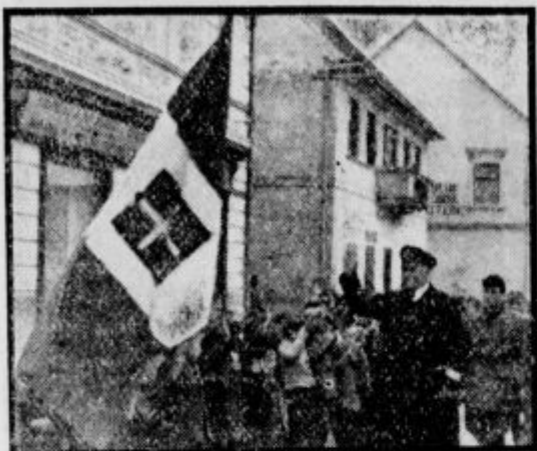
»Čudaška družina«

Pina Renzi, Armando Falconi, A. Rabagliati.

Predstave: ob nedeljah ob 15 in 18; ob delavnikih ob 17.30.

Visoki komisar med šolsko mladino in med predstavniki bivalstva. Ekscelenca Emilio Grazioli sprotom K. Čerinom in novomeškim kapljiem.

Med šolsko mladino v št. Jerneju

Eksc. Grazioli v št. Jerneju v pogovoru z vojniki

Visoki komisar govori z ljudstvom

Stare in nove zbirke v ljubljanskih družinah

Če bi držalo, da so zbiratelji srečni ljudje, tedaj sploh ne bi bilo nesrečnih. Kaj vse ljudje zbirajo? Znamke, star denar, fotografije, podobice, pisma, razglednice in še vrsto drugih podobnih predmetov, ki pomenijo nekaterim zanimivost in veselje, drugi pa jih spet zbirajo in zbirajo samo knjige, lovske trofeje, stare umetnine itd. Kakor rečeno, skoraj ni človeka, ki ne bi spadal med tiste, ki jih je obsedla mala ali velika strast zbiranja.

Pri tem nimamo v mislih pridobitno zbiranje, ki prinaša redkim ljudem lepe dohodke, temveč ono, ki ga gojijo iz ljubezni do stvari. Pogledajte v košaro služkinje ali v kovček študenta ali delavca, ki živita nekje daleč v inozemstvu. Tudi tam boste našli zbirke, ki jih pregledujejo morda vsako nedeljo, morda samo enkrat na leto, ko se čutijo najbolj zapuščene. Tam bo majhen album fotografij, verjetneje pa bodo spravljene kar v oguljeni kuverti; tam boste našli prav gotovo tudi šop pisem, katera čuvajo kot svetinjo. Fotografije in pisma pomenijo ljudem, ki hodijo s kovčekom po svetu, najljubše zbirke.

Najbolj razširjeno je seveda zbiranje poštne znamke. Otroci v ljudskih šolah so zbirali nekdanje samo kroglice in podobice, dandanes pa jih lahko vidite, kako si kažejo zbirko znamk najrazličnejših držav sveta in vam vedo točno povedati, da je ta vredna pet lir, ona 50 stotink — ta zbirka 500 lir, ona čez 1000. Filatelistika je tako privlačna, da se je lotevajo v nekaterih družinah tudi otroci, ki še brati ne znajo.

Kaj ljudje zbirajo, je navadno odvisno od starosti, izobrazbe, poklica in od posebnih nagibov. Med srednješolci boste našli marsikatero ga, ki bo imel lepo zbirko posušenih rastlin. Učenke damskih salonov pa ne zbirajo niti znamk, niti rastlin, temveč krojne izrezke iz časopisov in — podobice filmskih igralcev in igralk. Marsikatera mati ima veselje z zbiranjem otroških igrak. Skrbno čuva neke v omari na pol razbite lutke, lesene konjičke, glinaste piščali ter oguljene medvedke, piščice ali mačice. Za spomin jih hrani, da jih bo nekoč prinesla vnukom. Takrat bo dvakrat bolj vesela, ko bo videla, kako se zabavajo s predmeti, ki jih je podedovala po materi, jih pozneje podarila svojim otrokom in nazadnje še vnukom.

Med redne zbiratelje spadajo seveda tudi lovci, ki spravljajo svoje lovske trofeje, pa sportniki, ki ljubosumno čuvajo vse spominčke, na čase svoje fantovske slave; v njihovih zbirkah najdete pest znakov najrazličnejših klubov, kolajne in kolajnice, plakete, drobne kipe, pokale in vaze. Pri nekaterih najdete kar polno omaro takih in podobnih spominov. Seveda ne manjajo tudi diplome, ki visijo na steni ali pa so spravljene neke med važnimi listinami.

Zelo razširjeno je zbiranje fotografij. V vsaki meščanski družini najdete album, kjer so nalep-

ljene podobe živih in pokojnih članov družine in sorodstva. Nekateri urejujejo družinske albume kar kronološko, drugi pa imajo lepo sortirane podobice; tu so spomini z izletov, tam portreti, pa spet vrsta priložnostnih slik — poročnih, novomašnih, spomin na prvo obhajilo, pogreb in podobno. Če vzamete tak album v roke, dobite verno podobo o življenjskih razmerah in okusu lastnika.

Navada zbiranja ljubih predmetov je že zelo stara. Ko je še vozil poštni voz po deželi in ko so z rogom oznanjali prihod pošte, so bili časopisi in pisma veliko težje pričakovani kakor dandanes. Ni čudno, da so ljudje tudi radi zbirali pisemski papir in ga niso metali v koš kakor se to godi dandanes. Nekdaj so polagali večjo važnost na izbiro kakovosti papirja, na barvo, obliko in zlasti na vinjeto. Pri starih ljudeh najdete tu pa tam še zbirko takratnih pisem. Ljudje so

držali veliko na čast, titule in na zveze z visokimi krogi. Pisma odličnikov so bila opremljena z dolgimi naslovi in kdor je imel le količjak pravice za to, si je vtisnil tudi družinski grb ali kaj podobnega. V starih zbirkah pisem najdete vinjete s stanovanjskimi simboli, čisto pa tudi silhueto mesta, goloba s kuverto v ključku, konjsko vprego v snegu, lovske embleme, šop cvetja ali vsaj monogram.

Kakor rečeno, ljudje imajo veselje z zbiranjem in čez sto let dobi vsaka zbirka svoj pomen. Če ne drugo, nam vsaj točno in nazorno pripoveduje o starih časih.

»Hermes«, lahkoatletski sekcija. Naprošajo se vsi bivši lahkoatleti, dame in gospodje, kakor tudi vsi, ki se nameravajo posvetiti lahkoatletiki panogi, da se sigurno udeležijo informativnega sestanka v ponedeljek, dne 12. aprila t. l. ob 18 v kmečki sobi pri Slamiču. — Načelstvo lahkoatletске sekcije.

Lanišče in laneno predivo

po najvišjih dnevnih cenah kupuje ali zamenja za vrvarske in tkalske izdelke

TOVARNA

MOTVOZ IN PLATNO D.D.

GROSUPLJE

Lanišče in predivo pošljite po železnici v Grosuplje na naš naslov

KULTURNI OBZORNIK

Pasijonske igre so se pričele

(Srečanje s pisateljem in režiserjem g. Edvardom Gregorinom.)

Danes se je pričela prva predstava pasijona v Drami. Ko sem hodil te dni mimo gledališča in videl ta promet in živahno delavnost, sem stopil še jaz v to množico igralcev. Ilekoli sem pisatelj in režiserja g. Gregorina, da bi mi povedal, kako priprave napredujejo. Toda njega je zdaj težko dobiti in človeku je neprijetno, da bi ga motil. Opazoval sem od strani.

Ne vem, ali vsak režiser tako zelo gori za svojo predstavo, ali samo Gregorin. Išče igralce, zbira obleke, jih pomeja na sebi, išče opanke, skrbi za luč itd. Razen tega ima vaje z otroki, potem spet s posameznimi skupinami, sam igra Kristusa, res težko slutiti, koliko truda in dela in žrtve je položeno v to delo. Ko ima trenutek časa, ga nagovorim.

»Ste utrujeni, gospod režiser?«

»Nekoliko, a kmalu bo bolje. Vse bo pripravljeno, zaštor se bo dvignil in začeli bomo.«

»Čudno veliko skrbi imate, saj ste popolnoma sami! Gledal sem Vas, kako ste poskušali z lučmi, srečal sem Vas, ko ste iskali gramofonske plošče in naročali ste plakate. Saj to vendar ni Vaše delo.«

»Veste, rad vse opravi, ker mi je resnično na tem, da bi priredil čim boljše potekle. Zelo sem vesel, da so vsi igralci vzeli svoje vloge resno kot jaz. Posebno sem pa zelo hvaležen tovarišem, ki igrajo z velikim razumevanjem in s skrbjo. Res, da moram misliti tudi na različne tehnične stvari, a vem, da bo mojster g. Prenek zelo vestno ravnal z lučjo in da bo garderobier g. Novak zelo

marljivo pri vseh predstavah napravljati igralceki zbor. Tako, vidite, imam dobre pomočnike in upam, da bo Ljubljana s predstavami zadovoljna.«

»Gotovo uspeh ne bo izostal.«

»Storili smo vse, da bi bilo to res. Pričakujemo samo še resnično dobrih gledalcev. Držili smo si predstavljati Boga in njegovo življenje. Vem, da bo to le odsev in le žarek resničnega trpljenja Sina božjega. Verujem pa, da nam dobri Bog tega poživa ne bo zameril, ampak da nam bo pomagal. Neizmerno srečen bi bil, da bi bila naša predstava za tega ali onega res čast obiskanja, srečanje z Bogom, vrnitev k njemu, ali pa globlja ljubezen

do njega. V tem bi bil naš uspeh popoln, nič drugega namreč nisem želel.«

»Ali ste besedilo, ki ste ga bili napisali, kaj spremenili za letošnje predstave?«

»Ne. Le spustiti sem moral nekaj slik, da ne bo trajala predstava predolgo in pa zaradi tega, da ni igralci zbor še večji. Izredno lepo glasbo je ustvaril g. prof. Matija Tomc, pesnetek na senklavskih orglah pa je oskrbel msgr. Premrl.«

G. Gregorin nima več časa, ker ga že čakajo in ga kličejo na tri strani.

Pasijonske predstave pojmuje tedaj res globoko, tako kakor bi morale biti. Poskrbel je, da bodo tehnično, dramatsko na višini. Vložil je v te priprave mnogo ljubezni in mi dobro vemo, da stoji v tem delu popolnoma osamljen. Pridružimo se njemu in igralcem pri predstavah in gledmo, da bo te dni gledališče vedno napolnjeno!

Marija Bregar: Prebujenje

Ljubljana 1943. — 40 strani. Cena 4 lire.

V založbi »Nova stvar« je pravkar izšla drobna, a lepo opremljena knjižica, namenjena deklicam v razvojnih letih. Obravnava kočljiva vprašanja, o katerih mnoge matere kar ne morejo govoriti z otročajočo hčerko, dasi bi bilo to potrebno. Spremembe v telesnem razvoju, vzrok novega življenja, ljubezen, pravi dekliski ponos: same stvari, ki jih dekleta v teh letih mora poznati. Če jih ne izve doma, jo pouči ulica ali slaba družba.

V knjižici »Prebujenje« je povedano o življenjski skrivnosti ravno prav: ne preveč, pa tudi ne premalo za leta, katerim je namenjena. V lepih besedah, z globokim spoštovanjem in resnostjo je pojasnjeno deklicam vse, kar morajo vedeti, da bo njihovo mišljenje moglo biti lepo in čisto. Vemo, da zanje ni vse; a prav

Umetniška razstava prof. I. Kosa

Umetnik prof. Ivan Kos je stopil v slovensko umetniško življenje na zelo tih in skromen način, vendar je zaradi kakovosti svojih del dosegel hitro priznanje javnosti. Zaslovel je predvsem kot imeniten akvarelist, torej v tehniki, ki je med našimi slikarji precej redka.

Prof. Ivan Kos je sin štajerske zemlje ter se je rodil 1895 v Radgoni, po maturi pa je študiral na Dunaju in v Pragi. Vzporedno z umetnostno akademijo je študiral še grafiko.

Ko se je pred leti pojavil v slovenskem umetniškem življenju, so mu recenzenti določili mesto v krogu smernega povojnega ekspresionizma. V zadnjih letih pa je našel lasten način barvnega podajanja. Je izredno nežen in aparen, ima sodobno slikarsko občutje ter je ljubitelj prirode in intimnega življenja, kar se kaže v njegovih slikah družin, interjerov, zatišij. Kot portretist pa dosega s svojimi akvareli prav izredne uspehe.

Prof. Ivan Kos je znan že iz prejšnjih umetniških razstav. Več let je poučeval na gimnaziji v Mariboru in se je odlično udeleževal v kulturnih krogih. Sedaj živi v Ljubljani.

Svoja zadnja dela razstavlja v umetniškem salonu g. Antona Kosa v prehodu Nebotičnika. Razstava je bila odprta ta teden in vsebuje tri portrete, 13 krajin v akvarelih. Verjetno pa je, da se bo razstava še izpopolnila. Portreti imajo dovršeno karakterizacijo in sicer boljše kot je zmorejjo kakršni realistični slikarji, krajine pa kažejo podoživljanje in predstavljajo sveže umetniško občutje. V teh tihožitjih vidimo življenje cvetle iz zelo nežne koncepcije. Umetnik je dekorativen in moderen.

Obiskovalce te razstave bo dobil vtis, da je prof. Ivan Kos v akvarelni tehniki eden naših najboljših oblikovalcev sodobnega slikarstva. Je pa tudi znan po svojih grafikah.

Razstava zasluži zato vso pozornost našega občinstva!

SPORT

Današnji nogometni spored

Po mnogoterih preizkušnjah in prijateljskih tekmah domačih moštev smo vendar prišli do nedelje, ko začnemo z ljubljanskim nogometnim prvenstvom. Moštva so razdeljena v I. in II. razred in se bodo danes popoldne spoprijela za prve točke. Hudo živahno pa bo že popoldne, ko se bosta kosali enajstori Mladici in Tob. tovarne za vstop v I. razred. To bo za sodnika najbrž težka naloga in bo moral držati igralce na kratkih vajetih, da bo vse lepo in prav, kakor se spodobi. Glavni dogodek bo seveda popoldne na igrišču Ljubljane. Dvoje moštev, ki igra tehnično precej lep nogomet, Mars in Ljubljana bosta šahirala po zelenem polju za prve točke. Če bo sončno vreme, bosta imela gotovo veliko gledalcev.

Urniki današnje nogometne nedelje je tale:

Ob 10 na igrišču Ljubljane: Mladica: Tobarna tovarna. Kvalifikacijska tekma za vstop v I. razred. Ob 14 na igrišču Ljubljane: Korotan: Vič. Prvenstvena tekma II. razreda (1. kolo). Ob 16 na igrišču Ljubljane: Mars: Ljubljana. Prvenstvena tekma I. razreda (1. kolo).

Nov način atletskega tekmovanja pri nas

S tekmo čez drn in strn bodo otvorili ljubljanski lahkoatletski letošnjo sezono. Potem bodo na vrsti zanimive tekme za prvenstvo posameznikov, kakor tudi za prvenstvo moštev. Te dni nam je poslala Atletska zveza v Ljubljani nov pravilnik moških prvenstvenih tekem za letošnje leto, iz katerega navajamo za danes samo nekaj zanimivosti in novosti.

Vsako društvo, ki je pripravljeno za klubsko prvenstvo, se lahko udeležijo vsakega tekmovanja z neomejenim številom tekmovalcev. Tekmovanje se bo izvedlo v treh delih — v drugem delu skupno s pokrajinskim prvenstvom posameznikov. Za oceno klubov štejeta dva najboljša rezultata v vsaki panogi. Pri tekmovanjih za prvenstvo klubov lahko nastopi vsak tekmovalac samo v treh različnih panogah in v eni štafeti.

Pri oceni posameznikov bodo spreminjali dosežene uspehe po finskih tabelah, pri čemer bo upoštevan najboljši rezultat atleta ne glede na to, ali ga je dosegel na predtekmovanjih pa v finalu. Glede končne ocene moštev pravi pravilnik naslednje: Za končno oceno klubov prideta v poštev dva najboljša rezultata v vsaki panogi, ki jih dosežeta dva najboljša tekmovalca vsakega kluba. Ni pa potrebno, da bi dosegla največje število točk dva atleta istočasno na isti prireditvi. Bo torej precej računanja, v ostalem pa kaže nov tekmovalni pravilnik tendenco po vsestranosti v klubu in po kakovosti atletov.

SK Zabjak sporoča, da igra I. moštvo v nedeljo, 11. t. m., ob 10 dopoldne prijateljsko tekmo z moštvom Hermesa. Zato naj bodo igralci I. moštva točno ob 9.30 na igrišču Hermesa; ob isti uri naj bo na igrišču tudi rezerva, ki igra z rezervo Hermesa ob 11.

v tem vprašanju je zelo pogosto prav »spoznanje« zastripilo dušo — morda za dolgo, ali celo za vselej —, kar je črpalo iz nečistih virov, ker je bilo pomanjkljivo, krivo, surovo, nizkotno. Nasprotno pa globoko pojmovanje in pravo razumevanje tega dogajanja otroka plemenitije, zreši, naveže na starše in dom ter je močna notranja opora v boju za čisto mišljenje in življenje. V tem je velika vrednost te knjižice: to važno spoznanje posreduje na pravi, lep in globok način, zato bo v pravih rokah rodila veliko dobrega.

Deklica, ki ji bo ta knjižica odprla pogled v življenje, bo obvarovana marsikaterih zadržev in duševnih težkoč in bo mirno gledala pojave, ki jo spremljajo. Čutila bo, kako lepa je resnica o vzniku človeškega življenja in kako vzvišeno je poslanstvo matere. Navzela pa se bo tudi pravega dekliskega ponosa, ki ji je za življenje nujno potreben.

Knjižico je ponazorila s slikami akademska slikarica B. R. Remec, opremil pa arhitekt Vlado Gajšek. Škofjski ordinariat je besedilo odobril.

Knjižica, ki je prva te vrste v našem jeziku, zasluži, da bi se med našo deklisko mladino čim bolj razširila. Dr. Ignacij Lenček.

Nove skladbe

Franc Premrl: Štiri velikonočne pesmi. Te pesmi, zložene na Malijevu besedilo, bodo v velikonočnem času prav porabne. Za izvajanje so prilično lahke, nimajo ne prehudih višin ne nizov, niti ne težko pevnih intervalov; obenem diha slovesno razpoloženje, ki v velikonočnem času tako dobro do vernemu srcu. Pesmi zborom, ki letos najbrž ne bodo dobili v roke kakih drugih velikonočnih novosti, priporočamo. M. T.

Podmorniški napad na skupino petrolejskih ladij

Doživljaji poveljnika nemške podmornice v napadu na ladje in v boju s spremljevalnimi enotami

Kapitan Helmut Möhlmann, poveljnik neke nemške podmornice, odlikovan zaradi uspehov v veliki bitki proti sprevedu petrolejskih ladij, ki je plul južno od Azorov, je povedal nemškemu listu »DAZ« o svojih podvigih sledeče: Na vožnji južno od Azorskih otokov proti srednjemu delu Atlantika je njegova podmornica prejela radijsko brzojavko, s katero mu je bilo sporočeno, da so ogledniki opazili ladijski spreved, v katerem so skoraj same petrolejske ladje, močno zastražene, na odseku tem in tem.

Zadostoval jim je en sam pogled na zemljevid in že so vedeli, da gre za petrolejske ladje, ki vozijo petrolej za anglo-ameriške čete v Severni Afriki, in sicer iz Trinidada v Gibraltar ali Casablanca. Kmalu nato so dobili povelje, da morajo iti na lov skupno z drugimi podmornicami, ki so bile ta čas bolj ali manj oddaljene od njih. Mornarji so se že veselili, da bodo zopet lahko pripisali seznamu potopljenih ladij kako novo trebušasto petrolejsko ladjo. Spominjali so se svojega prvega napada na neko veliko in hitro tovorno ladjo, ki so jo po večurnem zagrizenem zasledovanju torpedirali severno od pristanišča Havane. Ladja je pričela goreti tako močno, da so plameni sikali v višino 500 m. Vrh tega se je pojavilo v zraku neko letalo, ki je razsvetljevalo celo žaloigro z raketami na padalih. Preteklo Veliko noč pa so si privoščili bivšo norveško 10.000 tonsko ladjo »Kolle« in jo zadeli s torpedom v strojni oddelek. Ladja se je postavila s prednjim delom navzgor in se je potopila šele potem, ko je podmornica oddala nanjo 30 topovskih strel.

Pri nekem drugem potapljanju ob južni obali Floride so morali ameriško ladjo »J. A. Moffet Yr.« po torpediranju še dolgo obstreljevati, ker je hotela zavoziti k obrežju. Ta čas so trije žarometi razsvetljevali obzorje, v zraku pa se je pokazalo nasprotnikovo letalo. Bili so prisiljeni, da se potopijo pod vodo. Na zadnjem potovanju pa kapitan Möhlmann ni imel toliko sreče. V temni noči in gosti megli se je znašel sredi ladijske spremljave. V trenutku, ko je nameraval napasti tovorno ladjo in ko je bil na bolj vidnem prostoru, se je nenkrat znašel s svojo podmornico pred petrolejsko ladjo, ki bi ga kmalu zadela, če se ne bi takoj spustil v globino. Grozila pa jim je tudi nevarnost globinskih bomb, ki so jih metale ladje spremljevalke.

Pri novem napadu je šlo za potopitev benčina, ki je bil namenjen generalu Eisenhowerju in Angležu Montgomeryju v Severni Afriki.

»Stroji z vso silo napreje« se je glasilo povelje. Neka druga podmornica je sporočila, da

je videla ladijski spreved, ki je plul proti severovzhodu. Brzojavno so sporočili, da je vse polno »sivih volkov«, ki se bodo vrgli na ladje. Po nekaj urah so se pojavile na obzorju prve točke, vrhovi jaborov nasprotnikovega ladjevja. Bilo se je treba postaviti na primerno postojanko, pripravno za napad, kar pa ni bilo, prav lahko, kajti luna je bila za hrbtom podmornice in v takih primerih ni mogoče povsem točno premeriti zaželenega cilja. Čakali so z napadom, dokler ni luna zašla. In glej! Dvakrat zaporedoma je zablisnilo, nato pa je sledila močna detonacija. To je bil znak, da se je napad pričel, in sicer ga je sprožil druga podmornica. Obrambne ladje so bruhale iz topov na vse strani razsvetljevalne granate v taki množini, da je bilo svetlo kakor podnevi. Toda človek se ni smel pustiti zapeljati, kajti vsa pozornost je bila očitno osredotočena na prvo podmornico, ki je napadla. In to izkoriščajo novi doleci, da si naglo izbere svoj plen in vsak po svoje preidejo v napad. Ta čas, ko se je kapitan Möhlmann pripravil za napad, mu je neka druga podmornica pred nosom ugrabila plen s polnim zadetkom. Medtem ko se je ena petrolejska ladja takoj potopila, je druga pričela goreti na vso moč in je jasno osvetljevala dvojno žaloigro ob spremljavi močnih detonacij, ki so prihajale druga za drugo iz njenih zaprtih prostorov. Torpedni lovec je opazil kapitanovo podmornico in pričel streljati iz topov. Takoj ko se je podmornica potopila, so že začele padati globinske bombe in jo stresati. Nastali so močni vrtinci, iz cevi pa je sikal zrak in zazvenčala so razbita stekla. Tudi voda je vdrila, a podmornica se je še zmeraj lahko gibala. Ko je podmorsko bombardiranje za hip

prenehalo, so v naglici popravili škodo. Toda delo še ni bilo opravljeno, ko so znova zaslišali vijak rušilca. Toda tudi ta nevarnost je minila. Potem ko je podmornica ponovno splavala na površje, je ladijski kapitan ugotovil, da je bila tudi druga petrolejska ladja potopljena. — Ne daleč od tam je gorela tretja.

Lov za sprevedom je bil ponovno prekinjen, in sicer zaradi zastoja »Diesel« motorja, ki so mu v Hamburgu dali ime »Mala Erna«. Popravilo je zahtevalo več ur. Slišati pa je bilo še vedno nove eksplozije in videti je bilo velike oljne madeže na vodi. Po njih so lahko »klepali, da je bilo tam grobišče.

Ko se je zdnilo, so ponovno obnovili poskus napada na dve tarči. Tudi ta napad je prekinil rušilec in prisilil podmornico, da je zopet izginila pod morje. V taknem položaju je morala podmornica ostati nekaj časa, ker so padale bombe. Ko je ponovno splavala na površje, je ladijski kapitan opazil na obzorju dva velika stebra gostega dima. To je bil zadnji življenjski znak petrolejskih ladij, ki sta dobili poslednji strel iz drugih podmornic in odšle na 5 kilometrov dolgo potovanje proti dnu Atlantika. V zraku pa so žvigale brzojavke in poročale o uspehih in poškodbah v zadnjih 24 urah.

Sivi volkovi so se ta čas med seboj dogovarjali. Proti večeru sta dva od njih zasledovala ostanke ladijskega spreveda in dobila v pest zopet eno žrtev. Nato sta se odstranila od spremljave, ki je bila potem toliko močnejša zaradi manjšega števila petrolejskih ladij.

Preostale petrolejske ladje so imele veliko hitrost in so bile od vseh strani zavarovane. Potrebno je bilo počakati na noč in zaton lune. Napad se je pričel. Čuječnost torpednega lovca je bila pomanjkljiva in torpeda so šla na pot. Ta trenutek se je posvetilo. Za nekaj sekund je bil njegov tovariš ponovno pred njim in svetlikajoče se granate niso dopustile Möhlmannu niti toliko časa, da bi se pridružil. Urno in pripravljen na vse je kapitan zavil s podmornico za torpedni lovec, da se je skril v njegovo senco in spustil tri torpede proti veliki petrolejski ladji, ki jo je ožarjal odsev goreče ladje. Dva torpeda sta si utrla pot in se izgubila med vulkanskimi eksplozijami.

Petindvajset let nemške filmske družbe UFA

Pred nekaj dnevi je nemški narod na pobudo propagandnega ministra slavil 25 letnico ustanovitve filmske družbe »Universum Film Aktiengesellschaft«, ki je vsemu svetu poznana kot UFA. — Goebbels je povečeval ustanovo, ki je pod vodstvom Ludvika Klitscha delala in še dela za razvoj nemške kinematografske industrije in za kulturno propagando Nemčije. Pobudo za to družbo je dal general Ludendorff, ki je l. 1917., ko je bila prejšnja svetovna vojna na vrhuncu, predlagal, naj bi se

vse nemške filmske družbe združile v eno samo, katere voditeljica naj bi bila država.

UFA, ki je nastala iz več prejšnjih filmskih družb, med katerimi je bila najvažnejša družba »Nordisk«, je začela delati l. 1918. v Tempelhofu in se leta 1921. spojila z »Decla Bioscop«. Dobila je v posest velike delavnice in precej ozemlja med Berlinom in Wanseejem, kjer se danes dviga mesto UFA za lastno železniško postajo na progi Berlin — Potsdam.

Danes je UFA največja evropska filmska družba in ima kar 40 manjših družb. Vse delavnice s 25 dvoranami za snemanje pokrijejo 530.000 m² (polovica filmskega mesta). V Nemčiji in v inozemstvu ima vsega skupaj 165 kinov in izdela letno 70 milijonov metrov filmov. Razen 30 dolgih filmov spravi na leto v promet še več znanstvenih in kulturnih filmov, vsak teden pa zanimiv žurnal »Tedenški pregled«.

L. 1922. je UFA napravila svoj prvi veliki film »Doktor Mabuse«, ki je znan po vsem svetu. Leta 1924. je dovršila film »Nibelungi«, naslednjega leta pa »Fausta« z Emilom Janningsom in Camilo Horn v glavnih vlogah.

Medtem se je ameriška filmska industrija v Hollywoodu zelo razvila in si kmalu priborila prvenstvo. Povedo so vrteli ameriške filme. V Nemčiji sami so l. 1926. igrali v pretežni večini le filme, ki so prihajali iz Hollywooda, v ostalih delih pa se je odstotek ameriških filmov še neprimerljivo dvignil.

UFA je l. 1927. izgubila velike vsote denarja — okrog 30.000.000 mark — in je bila zaradi tega že čisto na robu propada. Hugenberg je skušal družbo zopet dvigniti in je zato ustanovil »Deutsche Lichtbild Gesellschaft«, ki ji je imenoval dr. Klitscha za svetnika.

Vendar pa so prvi uspehi, ki jih je dosegla UFA, sprlo vedno večje razvoja filmske tehnike v Hollywoodu popolnoma zbledeli. Iz Amerike smo tedaj dobili že zvočni film. Tudi nemška filmska družba je hotela izdelovati zvočne filme, zato je vse svoje delavnice in dvorane za snemanje preuredila v ta namen. Njihovo prizadevanje je kmalu rodilo sadove. Ze 2. avgusta l. 1923. je izdelala prvi kulturni zvočni film, kmalu nato, 2. decembra istega leta, pa še drugega »Melodije erca«, kjer je nastopil Willy Fritsch. Naslednjega leta je bil dosežen nov uspeh s filmom »Nesmrtni vagabund« z Gustavom Fröhlichem v glavni vlogi. Tako se je ta družba vedno bolj razvijala in že leta 1934. na pobudo Goebbelsa prejela od države prvo nagrado. Kljub vojni, ki je razvoj nekoliko zaustavila, so 30. oktobra 1941. vrteli prvi nemiški barvani film.

Ribolov — z elektriko

V bližini Solnograda so pred kratkim napravili zanimiv poskus, kako bi lovili postrvi s pomočjo — električnega toka. Zadržuje — kakor poroča agencija CE —, da postavimo v potok ali jezero električni motor z istosmernim tokom. Zaradi električnosti se ribe dvignejo na površje in se vee usmerijo proti pozitivnemu polu, kjer so postavljene dobre ribiške mreže. V nekaj urah je na ta način mogoče ujeti izredno mnogo postrvi.

Umetni gumi bodo izdelovali tudi na Švedskem in v Bolgariji

Uspehi, katere so nekatere evropske države dosegle pri izdelovanju umetnega sintetičnega gumija, posebno pa v Nemčiji, so vzpodbudili k podobnim naporom tudi nekatere druge evropske, še bolj pa izvenevropske narode. Združene države, ki jim je vojna odrezala dovoz gumija iz krajev na Tihem oceanu, so se morale zateči k izdelavi umetnega gumija, sicer ne bi mogle pokriti potreb domačega trga in svoje vojne industrije. Nemški zgled je našel odmev tudi na Švedskem. Tam so industriji sprožili načrt za postavitev prve tovarne umetnega gumija. Postaviti jo mislijo v Ljungawerku. Država sama bo sodelovala z večjim kapitalom in zato bo potreben pristanek parlamenta. Čim bo ta slednja ovira odstranjena, bodo takoj začeli z gradnjo. Izdelovali bodo gumi po dognanijh profesorja Svedberga. Skoraj istočasno so se tudi v Soliji začeli razgovori med nemškimi in bolgarskimi industriji za postavitev takšne tovarne tudi v Bolgariji. Tudi tam je v gospodarske kroge prodrla prepričanje, da se izplača postaviti te vrste industrijo, ker bi bila donosna ne le v vojnem času, pač pa tudi v pokojnem. Posebno pa v državah, kjer pred sedanjo vojno avtomobilizem sploh ni bil še razvit ali pa je bil razvoj komaj v povojjih. Zatorej se odpirajo tej vrsti industrije še velike možnosti, dasiravno utegnejo zahodne naprednejše evropske države od avtomobilov preiti stopnjama k množični uporabi letal. Nova bolgarska tovarna umetnega gumija bo najbrž stala v Plovdivu, torej v neposredni bližini kraja, kjer se koplje premog. (CE).

Načrti za elektrifikacijo bolgarskih železnic

Inž. Radoslavov, minister bolgarskih državnih železnic, je pred kratkim objavil zanimive načrte, kako povečati železniško mrežo in zlasti o elektrifikaciji. Pravi, da bi morale biti vse glavne proge v Bolgariji elektrificirane. Tu gre v prvi vrsti za železnice Solija—Pernik, Solija—Bela Palanka, Solija—Plovdiv in Solija—Mezdra. Ta načrt je bil v Bolgariji z veseljem sprejet, kar ni nič čudnega, če pomislimo, koliko premoga je bilo potrebno za železnice. Saj je čisto verjetno, da se ljudje navdušujejo za elektrifikacijo, saj bodo s tem prihranili nič manj kot 400.000 ton premoga na leto. Ze sam prevoz te ogromne količine premoga je zavzemal 25% vsega notranjega trgovskega prometa po bolgarskih železnicah. V letu 1941 do 1942 pa je ta prevoz narasel še za 8%. Poleg tega pa se je tudi potniški promet zvišal za več kot 26%. S priklopi čitljivo zahodne Tracije, Macedonije in Dobrudže se je železniška mreža bolgarskih normalnotirnih železnic povečala za 36%, ozkotirnih pa za 11%.

Uspešno zdravilo proti otroški mrzlici

Nekako pred desetimi leti je neka nemška tvrdka za izdelovanje zdravil izdelala dobro zdravilo zoper celo vrsto nalezljivih bolezni, ki jih ni bilo mogoče zdraviti prej, dokler niso svojih posledic že pokazale. To je bil izdelek, znan pod imenom Prontosil. Po podatkih, ki so jih zbrali v neki veliki nemški bolnišnici, se je ugotovilo, da je zaradi stalne uporabe tega zdravila umrljivost na otroški mrzlici padla od 20 na 4,5%. Manj uspešno se je zdravilo izkazalo pri preprečevanju bolezni, ki se rade pojavljajo po porodih, kakor je na primer sepsa. Iz tega nagiba pa so izdelovalci zdravil prišli do novega uspeha in so izdelali Tibatin, ki se je že izkazal zlasti pri primerih porodniške sepe.

Tri pisalne mize

s pripadajočimi stoli, dobro ohranjene, kupimo. Ponudbe na upravo »Slovenec« pod »Pisalne mize« št. 2458.

OGLEDALA

in brušeno steklo

izdeluje

MISKEC MIRKO

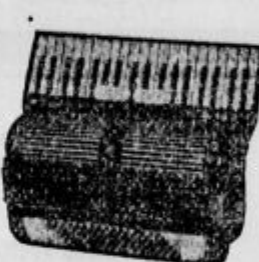
brusilnica stekla in ogledal

Ljubljana VII

Medvedova 38 — Jernejeva 20

Telefon 35-75.

IZDELOVALNICA HARMONIK

FLEISS JOSIP

LJUBLJANA
BLEIWEISOVA 35

Vam nudi veliko izbiro
piano in diatoničnih harmonik

Zahvala

Vsem, ki so sočustvovali z nami ob smrti naše predrage matere in stare matere, gospe

Julijane Supančič

jo tako bogato obsuli s cvetjem ter jo spremili na njeni zadnji poti — se prisrčno zahvaljujemo.

V Ljubljani, dne 10. aprila 1943.

Zalujoči ostali.

Ljudska posojilnica v Ljubljani

zadruga z neomejenim jamstvom

v lastni palači v Ljubljani, Miklošičeva c. 6 nasproti hotela Union

Posojilnica je bila ustanovljena l. 1895

sprejema hranilne vloge v vsaki višini in jih najugodnejše obrestuje, daje posojila na vknjižbo in proti poroštvo.

Liscia e lucida
come seta e la punta
di ogni penna

Kot svilu gladka in svetla je konica vsakega KAWECO peresa

Kaweco.

Perci la KAWECO scorre così facilmente come una piuma sulla carta. Nelle cartolerie e nei negozi specializzati Vi mostreranno ben volentieri i vari modelli KAWECO

Zato KAWECO pero teče s takšno lahkoto po papirju. V trgovinah s pisalnimi potrebščinami Vam bodo radi pokazali različne modele KAWECO peresa

MESTNA HRANILNICA LJUBLJANSKA

SODNO DEPOZITNI ODDELEK, HRANILNIKI, TEKOČI RAČUN
P U P I L A R N O V A R N A !

IZPLAČUJE „A VISTA VLOGE“ VSAK ČAS, „NAVADNE“ IN „VEZANE“ PO UREDBI

ZA VSE VLOGE IN OBVEZE HRANILNICE JAMČI

MESTNA OBČINA LJUBLJANSKA

Al Cine •UNION• V kinu

grande successo del film
velik uspeh filma

Lux film

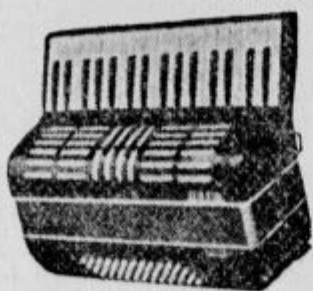
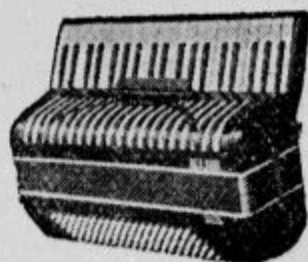
ASSIA NORIS

una
STORIA
D'AMOREZRTEV VELIKE
LJUBEZNI

diretto da: Camerini

Grande vendita fisarmoniche
Modelli 1943-XXI

La SOC. ITALIANA NOTA D'ORO di OSIMO (Ancona)

avvisa l'affezionata Clientela che sono pronti i nuovi modelli „Italia“
e „Impero“ 1943. Ai primi acquirenti la NOTA D'ORO offre a prezzi
speciali le seguenti 300 fisarmoniche:Modello „ITALIA“
Forma aerodinamica — Tastiera brevettata
in alluminio — Voci di forte tonalità in
2a e in 4a — Fondi di betulla e pelle —
Decorazioni cromate — Garanzia 3 anni
Model „ITALIA“
Aerodinamica obliquo — Tastatura paten-
tirata in alluminio — Močan glas v 2. in 4.
— Dno iz brezovega lesa in usnja — Po-
kromani okrasni — Treletno jamstvoN. 200 mod. ITALIA, 34 tast. 60 bass. voci in 2a—4a per L. 1600.—
N. 100 mod. IMPERO, 41 tast. 120 bass. voci in 3a—5a, 1 reg. per L. 2600.—
tipk. basov. glasovNei prezzi suddetti è compresa l'elegante
e robusta CUSTODIA in fibrone nero,
fabbriata appositamente da una delle
primarie Valigerie Italiane
Inviare l'importo con l'ordinazione, unita-
mente a questa inserzione, allaobvešča svoje drage stranke, da so izgotavljeni novi modeli „Italia“ in
„Impero“ 1943. Prvim kupcem nudi NOTA D'ORO po posebnih cenah
sledenih 300 harmonik:V omenjenih cenah je vključen eleganten
in trpežen ETUI iz črne tibre, ki ga
posebej izgotavlja ena vodečih italijan-
skih torbarskih tvornic
Pošljite znesek z naročilom skupaj s tem
oglasom trdkiModello „IMPERO“
Forma aerodinamica — Tastiera brevettata
in alluminio — Voci svedesi in 2a e in 3a
con registro ai cantabile — Montaggio per-
fetto con pelli scelte — Garanzia 3 anni
Model „IMPERO“
Aerodinamica obliquo — Tastatura paten-
tirata in alluminio — Svedski glasovi v 2.
in 3. z registro za petle — Popolna mon-
taža z izbranim usnjem — Petleino jamstvoSoc. Ital. NOTA D'ORO
OSIMO (Ancona)Tutte le nostre armoniche sono modernissime — Fabbri-
cate con materiali di prima qualità. — Vendute con cer-
tificato di garanzia.Vse naše harmonike so najmodernejše — Izdelane so
iz prvovrstnega blaga — Prodajamo jih z jamstvenim
potrdilom.Po dolgem trpljenju, previden s sv.
zakramenti, je umrl danes gospod

Franc Mlakar

Pogreb dragega pokojnika bo v po-
nedeljek, dne 12. aprila 1943, ob pol
štirih popoldne z Zal, kapelice sv. Jo-
žefa, na pokopališče k Sv. Križu. Sveta
maša zadušnica bo v torek, 13. t. m. ob
8. uri v frančiškanski cerkvi pri Križu.Divaccia, San Pietro del C., Ljubljana,
dne 10. aprila 1943.Užaloščeni: Stanka, žena; Stana, Miran,
Metka, otroci; Marjeta, mati; Amalija,
Marija, Albin, Anton, Alojz, bratje in
sestre — ter ostalo sorodstvo.Po dolgi in težki bolezni nas je za vedno zapustil v 51. letu starosti, previden
s tolažili sv. vere, naš oče, brat, svak, gospod

Ivan Ovsec

elektrikar Ljudske tiskarne

Pogreb blagega pokojnika bo dne 12. aprila ob pol 3 popoldne iz kapele
sv. Janeza z Zal na pokopališče k Sv. Križu.
Maša zadušnica se bo brala v ponedeljek ob 7 zjutraj v stolni cerkvi.
Ljubljana, dne 10. aprila 1943.Globoko žalujoči: Janez, Jože, Anda, Jelka, Peter, otroci; m. Andreja OSU, sestra;
rodbine Lavrič, Maležič.

»PRAVLJICE«

SLAVNE ČESKE PISATELJICE
BOZENE NEMCOVEIN ZNAMENIT FEDERERJEV
ROMAN IZ ŠVICARSKIH GORA

PILATUS

KI BO IZSEL PRIHODNI TEDEN
STA NAJLEPŠI VELIKONOČNI
DARILIKNJIGE SLOVENCEV KNJIŽNICE
DOBITE BROŠIRANE IN LEPO V
CELO ALI POLPLATNO VEZANE
PO VSEH KNJIGARNAH IN TRAFIKAH

Umrta nam je naša ljubljena mama, stara mama, sestra, teta in tašča, gospa

Marija Stanko roj. Hrovat

Pogreb nepozabne pokojnice bo v ponedeljek, dne 12. aprila ob 3 popoldne
z Zal, kapelice sv. Petra, na pokopališče k Sv. Križu.

Ljubljana, Novo mesto, dne 10. aprila 1943.

Žalujoči rodbini STANKO, HROVAT in ostalo sorodstvo.

Umrli nam je v starosti 72 let naš ljubi in predobri mož, oče, stari oče, brat
in tast, gospod

Vavpetič Franc

uradnik voj. okrga v pok.

ter spravljen z Bogom, po kratki, težki bolezni, odšel v večnost.
Pogreb dragega pokojnika bo v nedeljo, dne 11. aprila 1943 ob pol petih pop.
z Zal, kapelice sv. Nikolaja, na pokopališče k Sv. Križu.
Prosimo za tiho sožalje.

Ljubljana, Novi Sad, Domžale, Bogliacco, dne 10. aprila 1943.

Žalujoči: Franja, soproga; dr. Lado, Anica, Leon, Marica, otroci; Ana, sestra;
Mira, sinaha; ing. Albin Pitamic in Stevo Kasper, zeta; vnukinja in vnuka
ter ostalo sorodstvo.

Zahvala

Ob smrti naše predobre, zlate mame, gospe

Šerjak Nežike

smo prejeli toliko dokazov iskrenega sočutja, da se nam je nemogoče zahvaliti
vsakemu posebej. Zato se tem potom iskreno zahvaljujemo spoštovani rodbini
Erih Krisperjevi, kakor tudi osebju tv. Krisper za počastitev njenega spomina
z dobrimi deli, vsem hišnim strankam, sorodnikom in prijateljem, ki so nam v
najbridkejših trenutkih stali ob strani. Prečastitemu g. kanoniku dr. Andreju Snoju
za tolažilne obiske skozi vso njeno dolgoletno boleznijo, kakor tudi ostali šent-
jakovski duhovščini — iskrena hvala. Posebno smo dolžni zahvaliti se g. dr. M.
Majcnu, ki jo je skozi vsa leta marljivo in z vso vneto zdravilo in ji lajšal bolečine.
Srčna hvala vsem, ki so na kakršen koli način počastili z molitvijo in dobrimi deli
ter obsuli njeno krsto s prekrasnim cvetjem, kakor tudi vsem, ki so jo spremili
na njeni zadnji poti k večnemu počitku — Bog plačaj!

Ljubljana, Šmarje, dne 10. aprila 1943.

V imenu vseh sester, brata in sorodnikov

Šerjak Tone

Zahvala

Vsem, ki so z molitvijo, venci in cvetjem, z iskrenim sožaljem in število
udeležbo pri pogrebu počastili naše drage: župnika Janka Komljanca,
brata Antona in Alojzija Murgeljna ter Alojzija Pašiča, se naj-
iskrenejše zahvaljujemo.Prisrčno zahvalo dolgujemo težko prizadele družine oddelkom narodne
straže, njihovi veliki požrtvovalnosti, da so se trupla mučnikov prenesla iz
gozdov na posvečeno zemljo. Prav tako se prav iskreno zahvaljujemo vsem,
kateri so s svojo navzočnostjo pri pogrebnih svečanostih še posebej počastili
prečenske mučence.Zahvala velja milostljivemu gospodu prošu K. Cerinu za vodstvo pogreba,
župniku iz Vavle vasi gospodu J. Kresu za lep žalni govor in vsej prečastili
duhovščini ter očelom frančiškonom za soudeležbo. Zlasti pa velja naša
zahvala gospodu vikarju Jankolu Oblaku za ves njegov trud. Izraze hvalež-
nosti naj prejmejo vsi predstavniki vojaške in civilne oblasti, zastopniki
Katoliške akcije, pevski zbor za pretresljive žalostinke.Zahvaljujemo se nadalje vojski in oddelku narodne straže, ter vsem
znancem, prijateljem in ostalim udeležencem, kateri so se udeležili žalnega
spreveda.

Vsem naj bo Bog najboljši plačnik, padle žrtve pa jim bodo hvaležne.

Prečna, dne 7. aprila 1943.

Žalujoče družine:

Komljanec, Žnideršič, Globevnik,
Vajs, Murgeljnovi in Pašičevi.

LJUDSKA TISKARNA V LJUBLJANI

naznanja žalostno vest, da je v petek, 9. aprila zvečer umrl gospod

JANEZ OVSEC

elektro-strojniki

ki je dolgo vrsto let z veliko pridnostjo deloval v našem zavodu.
Pogreb bo v ponedeljek, dne 12. aprila 1943 ob pol treh popoldne
z Zal, iz kapelice sv. Janeza, na pokopališče k Sv. Križu.

Blag mu spomin!

V Ljubljani, dne 10. aprila 1943.